

TÜRK RÜZGÂRI DÜNYADA ESTİ

YEKA rüzgâr yarışması dünya basınında büyük yankı buldu. DW, "Alman hükümetinin Türkiye'ye yatırım yapılmaması çağrısı, dünya devi Siemens'i korkutmadı" dedi. New York Times ve Japon gazetesi Nihon Keizai Shimbun habere geniş yer verdi. >>9'da

Türkiye rekor bir fiyatla tamamlanan rüzgâr ihalesinin ardından hem dünya devleriyle teknolojik ortaklık geliştirecek, hem de üretilecek rüzgâr türbinleriyle çok önemli bir ihraç kalemi kazanmış olacak

Mithat Yurdakul
Ankara

Rüzgâr Enerjisi Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) ihalesinin rekor bir fiyatla tamamlanmasının etkileri enerji piyasalarında oldukça olumlu karşılarken, konunun uzmanlarına göre ihalenin ardından gelişecek süreçte Türkiye hem dünyanın en büyük firmalarıyla sıkı bir iş ortaklığı geliştirecek, hem de gelecek yıllar için çok önemli bir ihraç kalemi kazanmış olacak.

Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı, Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, Milliyet'e yaptığı açıklamada, fabrikanın kurulum süresi sözleşme imzalamaya tarihinden itibaren 21 ay ve yılda 400 MW gücünde rüzgâr türbini üretimi öngörülecek şekilde planlandığını anlattı.

Proje kapsamındaki kurulumların 2019'dan itibaren başlayacağı bilgisini veren Kumbaroğlu, "Bu sayede ilk olarak 2021'de 1000 MW kurulu güç tamamlanmış olur. 2021'den itibaren her yıl 400 MW gücünde rüzgâr türbini üretiminin değerlendirilmesine yönelik yeni rüzgâr projeleri de rüzgâr türbini ihracatı da gündemde olacaktır. Bu çerçevede hem Türkiye'de alternatif enerji kaynaklarına yönelimin artacak, hem de bölgesel olarak yönelimin artmasına destek sağlanmış olacak" dedi.

Fiyatlar ABD'den ucuz

YEKA ihalesini kazanan konsorsiyumun bir ayağının da Almanya'nın küresel anlamdaki en büyük firmalarından Siemens'in olduğuna dikkati çeken Kumbaroğlu, şöyle devam etti:

"ABD Enerji Bilgi İdaresi EIA, ABD'de 2022 yılında devreye girecek bir rüzgâr türbininin üretim maliyetinin 4.3-7.6 cent/kWh aralığında olacağı beklentisini açıkladı. Ağırlıklı ortalaması 5.6 cent/kWh. ABD'de rüzgâr enerjisine yönelik vergi istisnası dikkate alındığında bu aralık 3.2-6.4 cent/kWh.

Bunlar üreticiye olan maliyet rakamları. Bu rakamları Türkiye'deki ihale sonucu ortaya çıkan 3.48 cent/kWh fiyatıyla karşılaştırdığımızda Türkiye'de rüzgâr enerjisinin ABD'den ucuz olacağını söyleyebiliriz. Bu ekonomik realite Türkiye'deki rüzgâr türbini üretimine uluslararası ilgiyi de beraberinde getirecektir."

İHRACAT RÜZGÂRI ESECEK

YEKA'da bundan sonra ne olacak?

Yarışmayı kazanan konsorsiyum sözleşme imzalayacak. Firma sözleşme tarihinden itibaren 90 gün içinde aday YEKA projeleri dosyasını Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'ne (YEGM) sunacak. YEGM bunu 120 günde değerlendirip yatırımcıya kabul edip etmediğini soracak ve YEKA alanları Resmi Gazete'de yayınlanacak.

Sözleşme tarihinden itibaren 21 ay içinde fabrikanın kurulmuş olması gerekiyor. Ayrıca sözleşmenin imzalanmasından sonra bir yıl içinde Ar-Ge merkezi kurulması ve bunun 10 yıl boyunca devam ettirilmesi gerekiyor. Yani YEKA'da ön lisans, inşaat izinleri ve lisans alınıp tahminen 2020'nin ortalarında inşaat süreçleri başlayacak.

Berat Albayrak

DÜNYADA SES GETİRDİ

Türkiye'nin rüzgâr teknolojileri alanında tarihi adımı olan YEKA rüzgâr yarışması dünya basınında yankı buldu. Deutsche Welle, iki ülke arasındaki gerginlik döneminde gerçekleşen ihaleye geniş yer ayırırken, haberini, "Alman hükümetinin Türkiye'ye yatırım yapılmaması çağrısı, dünya devi Siemens'i korkutmadı" spotu ile paylaştı. Alman DPA ajansı ise haberi "Enerji Bakanı Berat Albayrak, söz konusu bu büyük projelerin Türk-Alman ilişkilerine olumlu yönde katkıda bulunması ümidini ifade etti" diye duyurdu.

ABD'li New York Times, ihaleyi Siemens'in kazanmasına haberlerinde yer verdi. Almanya ile Türkiye ara-

sındaki son dönemde gerilen ilişkilere atıfta bulunan gazete de Albayrak'ın, "Sonuç, iki ülke ilişkilerine önemli katkıda bulunacak" sözünü paylaştı.

Japonya'ya kadar yankı

Japonya'nın en önemli ekonomi gazetelerinden Nihon Keizai Shimbun, ihale sonucunu, "Türkiye'nin dün tamamı 1 milyon kilovat gücündeki rüzgâr enerjisi santrali yapım ve işletme projesi ihalesinde Alman Siemens'in liderlik ettiği konsorsiyumun, en düşük teklifi vererek ihaleyi kazandığını açıkladı. Siemens, Türkiye içinde yeni türbin tesisi kuracak. Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Albayrak anlaşmayı "iki ülke arasındaki ilişkilerin önemine hizmet eden bir proje" olarak yorumlayarak anlaşmayı, "Almanya ile ilişkilerde katkı sağlayacağı" ifadeleri ile Japon kamuoyuna yansıttı.

ELEKTRİK BİRİM MALİYETİ DAHA DA DÜŞEBİLİR

Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Serdar Ataseven da şunları söyledi:

"Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde rüzgarda yaşanan gelişmeler, diğer yenilenebilir enerji kaynaklarını da hareketlendirecek. Güneş ve diğer yenilenebilir kaynakların adını daha sık duymaya başlayacağız.

Son dönemdeki projelerde 4 MW ve üzerindeki türbinler kullanılacağını düşünüyoruz. Teknoloji geliştikçe verim artıyor ve yenilenebilir enerjide maliyetler aşağıya iniyor. Böylece

elektrik birim maliyeti düşüyor.

Bunların tüketiciye yansımaları da santrallerin yaygınlaşmasına bağlı olarak önümüzdeki süreç içinde görülecek. Rüzgâr, kaynağına para ödenmeyen bir enerji kaynağı olduğu için bu projelerin hayata geçmesi ile temiz enerji olan yenilenebilir enerjinin özelliklerini tüketici de somut olarak görecektir.

Mihenk taşı...

Yenilenebilir Enerji Kanunu'nun sektörde çok şeyi değiştirdiğini belirtten Ataseven, şöyle devam etti: "YEKA ile rüzgarda yerleşme

süreci hız kazanacak. Sanayi hızla gelişeceği için ve YEKA'da Ar-Ge şartı da arandığı için yerli istihdam ciddi anlamda artacak. Ön lisans, inşaat izin süreçleri, lisanslama yaklaşık 3 yıllık bir süreç gerektiriyor. Bu üç yıllık süreçte sektöre cansuyu sağlamak gerektiğini düşünüyoruz.

Özellikle 2015'ten sonra inşa halindeki santrallerimiz azaldı. Sektörü ve sektöre bağlı yan sanayiye beslemek için can suyuna ihtiyacımız var. Bu cansuyunu ancak kapasite artışı ile sağlayabiliriz. Bunun yanında 2015 müraaattlarından geriye kalan 2.290 MW'lık kapasite yarışmalarının 2017

yılı içinde yapılması, ikinci YEKA projesi hazırlıklarına başlanması ve 2018 yılı içinde veya 2019 başında sonuçlandırılması, daha önce açıklanan ve Nisan 2018'e ertelenen 2.000 MW'lık kapasite müraaattarının alınarak aynı yıl içinde sonuçlandırılması da sektörden bundan sonraki süreç için önem taşıyor.

Sektördeki sürdürülebilirliğin sağlanması için bir yıl büyük ölçekli projeler için YEKA, bir yıl orta ölçekli diğer müraaattar olmak üzere her yıl yeni başvuruların düzenli olarak alınması sektörde sürdürülebilirliğin sağlanması adına önemli."